

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/31/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320201438
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6320201438.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jany Haluškovej ako členiek senátu, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti U., U., nar. XX. júla XXXX a T., nar. XX. augusta XXXX, bytom ako matka, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti otca: T. U., nar. XX. januára XXXX, bytom W. XXXX/XX, X., zast. JUDr. Petrom Šramkom, advokátom so sídlom AK Štúrova 51, Brezno a matky: J. U., nar. XX. júna XXXX, bytom P. XXX/XX, L., zast. JUDr. Michalom Trúsikom, advokátom so sídlom AK Kuzmányho 5, Banská Bystrica, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Brezno, č.k. 8P/113/2020-24 zo dňa 15. júla 2020, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Brezno (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením č.k. 8P/113/2020-24 zo dňa 15. júla 2020 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“ alebo „napadnuté uznesenie“) konajúc o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia uložil matke maloletých detí povinnosť umožniť otcovi maloletých detí styk s maloletými deťmi U. a T. od piatka párneho kalendárneho týždňa od 16:00 hod. do nasledujúceho utorka do 17:00 hod. tak, že v určený čas otec maloleté deti prevezme pred bydliskom matky a po zrealizovanom styku v určený čas matke maloleté deti odovzdá pred jej bydliskom (prvá výroková veta) s tým, že neodkladné opatrenie trvá dovtedy pokiaľ sa právoplatne neskončí pred Okresným súdom Brezno vec vedená pod značkou 1P/92/2019 (druhá výroková veta). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (tretia výroková veta).

1.1 Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu matky a návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia aplikoval ustanovenia § 324 ods.1 až ods.3, § 325 ods.1, § 329 ods.1, ods.2, § 325 ods.2 písm. d), § 330 ods.1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a ustanovenia § 360 ods.1, § 367 ods.2, § 363 zákona č.161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), aplikoval tiež čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 písm. h) Základných zásad zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 36/2005 Z.z.“ alebo „Zákon o rodine“); vychádzal z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a skutočností, ktoré z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za osvedčené.

1.2 Okresný súd konal o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd upravil jeho styk s maloletými deťmi. Otec maloletých detí svoj návrh odôvodnil tým, že v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností vedenom pred Okresným súdom Brezno pod sp.zn. 1P/92/2019 bolo nariadené znalecké dokazovanie za účelom zistenia a odborného posúdenia vhodnosti

zabezpečenia starostlivosti o maloleté deti toho ktorého rodiča; konanie vo veci samej bude trvať dlhší čas. Otec tvrdil, že je namieste do rozhodnutia vo veci samej upraviť dočasne jeho styk s maloletými deťmi neodkladným opatrením; matka maloleté deti využíva v tom smere, že iba ona rozhoduje, či a kedy sa bude môcť otec s maloletými deťmi stretávať. Je pritom v záujme maloletých detí, aby sa s otcom pravidelne stretávali; styk otca s maloletými deťmi nemôže spočívať výhradne na vôli matky maloletých detí, ako je to v súčasnosti. Na výzvu otca reagovala matka prostredníctvom právneho zástupcu tak, že s návrhom nesúhlasí; nesúhlasí vo veci samej so striedavou starostlivosťou, upravený styk by imitoval formu striedavej starostlivosti. Z reakcie matky vyplývalo, že v prípade aktívneho záujmu otca o styk s maloletými deťmi mu v styku do skončenia súdneho konania vo veci samej nebude brániť ani v rozsiahlejšom styku s maloletými deťmi, tento však bude vždy v konkrétnom prípade vopred dohodnutý s ňou a nebude imitovať striedavú starostlivosť.

1.3 Súd prvej inštancie poukázal na svoje zistenia, konštatoval, že matka maloletých detí podala dňa 21.11.2019 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré je vedené pod sp.zn. 1P/92/2019; žiadala o zverenie maloletých detí do jej starostlivosti a aby bol otec maloletých detí zaviazaný prispievať na ich výživu výživným vo výške 90,- Eur mesačne, na každé z maloletých detí zvlášť; navrhla tiež upraviť styk otca s maloletými deťmi, každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 15:00 hod. do nedele toho istého týždňa do 16:00 hod. vrátane rozšíreného styku počas prázdnin. Otec sa v konaní vo veci samej domáha zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v dvojtýždňových intervaloch s tým, že výživné by sa na maloleté deti neurčilo. V konaní vo veci samej súd prvej inštancie uznesením č.k. 1P/92/2019-159 zo dňa 08.06.2020 nariadil vo veci znalecké dokazovanie a pribral do konania znalca z odboru psychológia, z odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia T. N. U., ktorej uložil povinnosť vykonať znalecké dokazovanie a vypracovať písomný znalecký posudok. Súd prvej inštancie zároveň po doručení návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia (o úpravu styku) požiadal o prešetrenie pomerov ÚPSVaR Brezno, z ktorého písomnej správy zistil, že komunikácia medzi rodičmi je naďalej nezrozumiteľná, každý má svoju pravdu a záujem maloletých detí je až na druhom mieste. Otec maloletých detí tvrdí, že matka styk podmieňuje svojou dobrou vôľou a obmedzuje stretávanie s maloletými deťmi, ktoré sa u neho cítia šťastné a túžia byť s ním dlhšie. Matka maloletých detí naproti tomu tvrdí a deklaruje, že maloleté deti pri otcovi nechcú byť dlhšie a otcovi v stretávaní sa s deťmi nebráni. ÚPSVaR v písomnej správe konštatoval, že rodičia maloletých detí na čas do rozhodnutia vo veci samej nie sú schopní dohody a rešpektovania záujmu maloletých detí; nariadenie neodkladného opatrenia je v záujme maloletých detí. ÚPSVaR pritom navrhol, aby súd návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

1.4 Okresný súd poukázal na zákonnú úpravu neodkladného opatrenia, jeho účel a záujem maloletých detí. Z vykonaného dokazovania pritom vyplynulo, že rodičia maloletých detí sa zoznámili cca pred 8 rokmi; z ich vzťahu sa narodili maloleté deti U. a T.. Rodina žila v spoločnej domácnosti v štvorzbovom byte, ktorý majú rodičia v podielovom spoluvlastníctve. Dňa 21.10.2019 matka s maloletými deťmi opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa k svojim rodičom do ich trojzbového bytu. Maloletá U. v školskom roku 2019/2020 navštevovala prvý ročník Základnej školy v X., L. ulica 2, maloletý T. navštevoval predškolské zariadenie v Brezne. Otec maloletých detí pracuje v obchodnej spoločnosti U. s.r.o., L. na jednu zmenu; matka maloletých detí pracuje v J. red, X.. Neodkladným opatrením bol otec maloletých zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí, na každé z nich sumou 28,79 Eur mesačne.

1.5 Súd prvej inštancie tak mal za osvedčené, že rodičia maloletých detí sú v odpore, ich komunikácia je nezrozumiteľná, čím sú ohrozené záujmy maloletých detí, ktorým je aj udržanie a vytváranie vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi. Z uvedeného dôvodu mal súd za preukázanú potrebu bezodkladne upraviť styk otca s maloletými deťmi s poukazom na ustanovenie § 325 ods.2 písm. d) C.s.p.; mal za to, že uvedená úprava styku neimituje striedavú osobnú starostlivosť. Maloleté deti od svojho narodenia do odchodu matky zo spoločnej domácnosti žili spolu s otcom, je tak potrebné, aby naďalej bol udržaný vzťah medzi maloletými deťmi a otcom a aby sa tento vzťah naďalej rozvíjal.

1.6 Súd prvej inštancie rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať dovtedy, pokiaľ súd právoplatne nerozhodne vo veci samej (v konaní vedenom pod sp.zn. 1P/92/2019).

1.7 Pri rozhodovaní o náhrade trov konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 52 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

2. Proti uzneseniu okresného súdu, ktorým tento nariadil neodkladné opatrenie, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, ktorá žiadala, aby odvolací súd postupom podľa § 388 C.s.p. napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh v celom rozsahu zamietne, prípadne aby postupom podľa § 389 C.s.p. napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Ak by odvolací súd dospel k záveru, že je nevyhnutné dočasne upraviť styk otca s maloletými deťmi navrhla, aby súd napadnuté rozhodnutie vo výroku I zmenil tak, že upraví rozsah styku tak, aby bol otec oprávnený sa s maloletými deťmi stretávať od piatka párneho kalendárneho týždňa od 17:00hod. do nasledujúcej nedele do 17:00hod., ktorý interval matka považuje do získania výsledkov znaleckého dokazovania s ohľadom na záujmy maloletých detí a nimi vyjadrené preferencie za vhodnejší.

2.1 Matka maloletých detí namietla odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods.1 písm. f), g) a h) C.s.p., tvrdila tak, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2 V konkrétnostiach namietala, že neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko styk medzi otcom a maloletými deťmi bol dostatočný a zo strany matky bol umožňovaný; uskutočňoval sa zväčša každý druhý víkend a aj v pomernej časti prázdnin. K odvolaniu matka pripojila prehľad styku otca s maloletými deťmi a aj s dôvodmi, pre ktoré sa styk neuskutočnil, vrátane časti SMS komunikácie. Matka maloletých namietala, že otec maloletých detí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia účelovo zavádzal, nepravdivo uviedol, že iba matka rozhoduje o tom, kedy sa bude môcť s maloletými deťmi stretávať. Predloženú elektronickú komunikáciu otec maloletých detí vytrhol z kontextu, pričom často reálne sa nemá s matkou záujem o styk s deťmi v dostatočnom predstihu dohodnúť. S deťmi, napriek odsťahovaniu, bol v pravidelnom osobnom aj telefonickom kontakte.

2.3 Matka maloletých detí zdôraznila, že otec síce deklaruje schopnosť vykonávať starostlivosť o deti v najširšom rozsahu; túto však nikdy počas vzájomného spolužitia nevykonával, svoju starostlivosť stotožňoval so spoločnými výletmi. Rodičovské povinnosti nevykonával, väčšinu osobnej starostlivosti ponechával na matku, podľa jeho vyjadrení išlo o povinnosti matky. V prípade choroby maloletého dieťaťa odmietol ísť na OČR aj keď vedel, že kvôli častému čerpaniu OČR matka bola nútená zanechať svoju predchádzajúcu finančne zaujímavejšiu prácu.

2.4 V podanom odvolaní matka maloletých detí popísala skutočnosti vo vzťahu k styku otca s maloletými; počas styku otec matke takmer vôbec neumožnil matke telefonicky kontaktovať deti, napriek tomu, že sú navyknuté byť v úzkom kontakte s ňou; naopak, keď sú deti u matky, otec si telefonický kontakt vynucuje. Dcéra bola po návrate od otca chorá, o čom ju otec vôbec neinformoval. Niektoré rodičovské povinnosti (odhlásenie maloletého zo školy) prenechal na matku, nič mu nebránilo toto vykonať.

2.5 Odvolateľka nepovažovala za správny postup súdu, keď účastníkov konania nevypočul a nekriticky prevzal všetky tvrdenia otca; dotazovaním matky a oboznámením sa s obsahom spisu (sp.zn.1P/92/2019) by súd pravdepodobne dospel k podstatne odlišným skutkovým zisteniam.

2.6 Odvolateľka napokon zdôraznila, že so striedavou starostlivosťou (ktorú otec maloletých navrhuje v konaní vo veci samej) a jej imitáciou formou úpravy styku nesúhlasí, túto formu starostlivosti o maloleté deti nepovažuje za vhodnú a v súlade so záujmami maloletých detí. Ak bolo v konaní vo veci samej nariadené znalecké dokazovanie, bolo prekvapivé, že bez riadneho zistenia skutkového stavu a aspoň predbežných výsledkov znaleckého dokazovania súd rozhodol neodkladným opatrením, v ktorom upravil styk s maloletými deťmi v rozsahu len o dva dni kratšom, ako striedavá starostlivosť, ktorej sa domáha otec vo veci samej.

3. Otec maloletých detí v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil. Zdôraznil, že odvolanie matky je tendenčné a zavádzajúce; rodičia sa nevedeli dohodnúť na ustálenom rozsahu styku a výlučne matka určovala, kedy a v akom rozsahu bude styk otca s maloletými prebiehať.

3.1 Matka sama prítom pripustila potrebu upraviť styk s neodkladným opatrením. Naproti tomu podľa tvrdenia otca deti voči nemu navádza; otec tvrdil, že deti sú u neho spokojné. Otec mal a aj má snahu sa na rozsahu styku s matkou dohodnúť; bola to matka, ktorá si pred vydaním neodkladného opatrenia vyhradzovala právo určovať interval a časové obdobie, za ktorého by sa otec s deťmi stretol. Matka prítom prostredníctvom právneho zástupcu odmietla návrh mimosúdnej dohody (vo vzťahu k úprave styku) pred podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

3.2 Otec maloletých detí napokon poukázal na skutočnosť, že neodkladné opatrenie neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej; súd prvej inštancie vychádza zo stavu veci, ktorý je v čase vydania neodkladného opatrenia, dôležitý je súčasný stav a nie spôsob, ako v minulosti rodičia maloleté deti vychovávali.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení so závermi súdu prvej inštancie v napadnutom uznesení súhlasil. Zdôraznil, že obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, maloleté deti majú právo na výchovu a starostlivosť o strany obidvoch rodičov aj v prípade, že spolu nežijú; majú právo udržiavať pravidelný a rovnoprávny osobný styk s oboma rodičmi.

4.1 Podľa kolízneho opatrovníka je vzťah medzi rodičmi vážne narušený, pretrvávajú konflikty týkajúce sa styku otca s maloletými deťmi; ich komunikácia je na veľmi zlej úrovni, hlavným konfliktom je styk s maloletými deťmi. Matka maloletých detí deklaruje, že maloletým deťom umožňuje stretávať sa s otcom; otec maloletých zas deklaruje neochotu zo strany matky dohodnúť sa na styku s maloletými deťmi. Ak matka deklaruje neschopnosť otca zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti a nedostatočný záujem otca o maloletých, svoje pochybnosti nechcela konkretizovať a neuviedla ich ani na pojednávaní na okresnom súde. Nesúhlasila síce so striedavou starostlivosťou, neboli preukázané žiadne vážne dôvody, prečo starostlivosť nemôže zabezpečovať otec. Aj z uvedeného dôvodu bolo nariadené vo veci samej znalecké dokazovanie.

4.2 Kolízny opatrovník tak považoval vydanie neodkladného opatrenia za súladné so záujmami maloletých detí; rodičia sa nevedia dohodnúť na styku otca s maloletými deťmi. Až znaleckým dokazovaním bude zistené, ktorý z rodičov je osobnostne vhodnejší pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti, či je striedavá osobná starostlivosť v záujme maloletých detí a aký rozsah styku je vhodný pre maloleté deti.

5. Podľa § 325 C. s. p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

6. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia § 65 a § 66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 C.s.p. a odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu, nepovažujúc odvolanie matky za dôvodné, v zmysle § 387 ods. 1, 2 C.s.p. v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

6.1 Podľa § 387 ods.1, ods.2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Zo spisového materiálu, najmä z obsahu návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, čo sa v konečnom dôsledku prenieslo do napadnutého rozhodnutia, odvolací súd zistil, že maloletý je narodený mimo manželstva rodičov, ktorí svoj partnerský vzťah ukončili. Vo veci samej, o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je vedené pred okresným súdom konanie pod sp.zn. 1P/92/2019, v ktorom okresný súd nariadil znalecké dokazovanie. Podstatným dôvodom, pre ktorý sa otec maloletých detí domáhal nariadenia neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že rodičia sa na úprave styku dohodnúť nevedia, otec maloletých detí tvrdil, že matka jeho styk s maloletými deťmi obmedzuje a iba ona rozhoduje, kedy sa bude môcť s maloletými deťmi stretávať. Vo veci samej je nezhoda rodičov pokiaľ ide o rozsah osobnej starostlivosti o maloleté deti, kým matka maloletých detí sa domáha zverenia maloletých detí do svojej výlučnej osobnej starostlivosti, otec maloletých detí navrhol zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

8. Pokiaľ ide o právne východiská pre nariadenie neodkladného opatrenia, neodkladným opatrením dochádza k rýchlej, aj keď len dočasnej úprave právnych a faktických pomerov účastníkov konania alebo zabezpečenia existujúceho, hoci nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť nároku a aby neboli závažnejšie pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení; neodkladným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov konania, takouto úpravou súd v neskoršom konaní nie je viazaný. Meritórnym rozhodnutím môže súd vo veci rozhodnúť inak, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je potreba osvedčenia (a nie preukázania) danosti uplatňovaného práva.

8.1 Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je riadne a v súlade so zákonom odôvodnené, je preskúmateľné. Súd prvej inštancie aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov, skutkový stav zistil v dostatočnom rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia; nevychádzal pritom iba z tvrdení otca, vyžiadal stanovisko kolízneho opatrovníka k dôvodnosti a vhodnosti neodkladného opatrenia. Okresný súd odôvodnil, ktoré tvrdenia považoval za osvedčené. Odvolací súd má zato, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí presvedčivo vysvetlil dôvody, pre ktoré neodkladné opatrenie nariadil. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia videl predovšetkým v tom, že sú vážne nezhody medzi rodičmi maloletých detí pokiaľ ide o rozsah styku otca s maloletými deťmi; táto nedostatočná komunikácia rodičov ohrozuje záujmy maloletých detí najmä pokiaľ ide o udržanie a vytváranie vzťahov maloletých detí s oboma rodičmi. Tento záver súdu prvej inštancie je v plnom rozsahu správny.

9. Odvolanie matky nie je dôvodné.

Matka maloletého namietla, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam resp. že skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené. V tomto smere odvolací súd poukazuje na zásadu, podľa ktorej v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia prevažuje požiadavka rýchlosti nad úplnosťou skutkových zistení, postačuje, pokiaľ sa danosť uplatneného nároku osvedčí. Ani z podaného odvolania a argumentácie v nej uvedenej pre odvolací súd nevyplýva žiadne také tvrdenie, z ktorého by vyplývalo, že otec maloletých detí nie je schopný starostlivosť o maloleté deti zabezpečiť, resp. že by starostlivosť o maloleté deti zanedbával, prípadne, že by jeho starostlivosť o maloleté deti nebola dostatočná. Matka svoje všeobecné tvrdenia v tomto smere ničím bližšie nešpecifikovala. Nie je ničím popreté, resp. vyvrátené konštatovanie súdu prvej inštancie o tom, že maloleté deti do dňa odchodu matky zo spoločnej domácnosti (vo čase, keď mali maloleté deti šesť, resp. päť rokov) žili v spoločnej domácnosti aj s otcom. Odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že otec sa na starostlivosti o maloleté deti v čase spoločnej domácnosti zúčastňoval, aj keď zrejme spôsobom, ktorý zodpovedal deľbe rodičovských povinností medzi oboma rodičmi. Skutočnosť, že mal odmietnuť ísť s maloletými deťmi v čase ich choroby na OČR, je len tvrdená, nie je osvedčená. Zároveň však ani táto skutočnosť otca maloletých detí zo starostlivosti o ne nediskvalifikuje. V konečnom dôsledku matka maloletých detí nie je voči úprave styku otca s maloletými deťmi, v konaní vo veci samej (a ani v odvolaní proti neodkladnému opatreniu) nenavrhuje zakázať styk otca s maloletými deťmi. Z uvedeného možno vyvodiť, že matka maloletých detí s určitou úpravou styku súhlasí, vrátane prespatia maloletých detí v domácnosti otca. Vo všeobecnosti tak rodičovské zručnosti otca ani nepopiera, namieta len rozsahu styku, tak ako vyplýva z napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. Nie sú teda osvedčené žiadne také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že otec maloletých detí starostlivosť o ne riadne nezabezpečuje.

9.1 Pre odvolací súd v zhode so závermi súdu prvej inštancie z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolania voči nemu, vyjadrenia otca k odvolaniu a zároveň vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že názory rodičov o rozsahu úpravy styku sú protichodné, niet vo vzťahu k rozsahu styku žiadnej dohody. Nemožno konštatovať ustálený režim stretávania sa otca s maloletými deťmi, ktoré sú v súčasnosti v starostlivosti matky, aj keď sa vedie konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a ktoré konanie nie je skončené. Je len vyjadrením matky, že styk otca s maloletými deťmi bol dostatočný a z jej strany otcovi umožnený. To nevyvracia záver, že styk otca s maloletými deťmi nie je realizovaný v potrebnom rozsahu, resp. že nie je dôvod pre dočasnú úpravu čo aj neodkladným opatrením. Aj z ustanovení zákona č.36/2005 Z.z. vyplýva možnosť súdu upraviť výkon rodičovských práv a povinností, medzi ktoré patrí nielen právo rodičov na stretávanie sa ale aj

povinnosť rodičov rešpektovať právo dieťaťa, ktorým okrem iného je aj právo na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9.2 Pokiaľ rodičia k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolaniu a vyjadreniu k nemu predložili výpis SMS správ, práve tieto osvedčujú nezhodu rodičov vo vzťahu k rozsahu styku otca s maloletými deťmi, ako aj nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov, ktorú v konečnom dôsledku práve kvôli nezhodám rodičov odporučil aj kolízny opatrovník.

9.3 Matka maloletých detí namietala absenciu možnosti pravidelne telefonicky kontaktovať deti v čase, kedy sú v starostlivosti otca. Odvolací súd v tomto smere zdôrazňuje právo dieťaťa na pravidelný kontakt s rodičom ako súčasť najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Obaja rodičia by v tejto situácii, ukončení partnerského spolužitia, mali vnímať najlepší záujem maloletých detí, ktorý tieto vedia prejavíť. Nič by nemalo brániť otcovi, aby telefonický kontakt s maloletými deťmi umožnil, ak tento kontakt nebude neprimerane v rozpore s pravidelným denným režimom. Ak si maloleté deti zvyknú na pravidelný telefonický kontakt s matkou, lepšie zvládnu aj odlúčenie od nej počas pravidelného styku s otcom (a naopak). Rodičia takýmto spôsobom preukážu, že nad svoje vlastné záujmy a prípadné nezhody uprednostnia záujmy maloletých detí. Pokiaľ ide o výkon ďalších rodičovských povinností, ktoré matka maloletých detí namietala (odhlásenie z predškolského zariadenia), je potrebné, aby otec maloletých rešpektoval, že medzi rodičovské povinnosti patrí nielen osobná starostlivosť o maloleté deti v rámci styku, ale aj rôzne ďalšie povinnosti v rámci bežného života, sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, vývin a výživu dieťaťa, ale aj zastupovanie maloletého dieťaťa, prípadne správa jeho majetku.

9.4 Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím neupravil striedavú starostlivosť o maloleté deti a ani ju neimitoval; ak upravil rozsah styku nad rámec obvyklého stretávania sa otca s maloletými deťmi, nepostupoval v rozpore s osvedčeným stavom, ktorý v napadnutom rozhodnutí ustálil a ktorý aj odvolací súd videl v tom, že do rozpadu partnerského vzťahu starostlivosť o maloleté deti zabezpečovali obaja rodičia, s prihliadnutím na rozdelenie rodičovských povinností. Právo maloletého dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi upraveným rozsahom styku ostane zachované tak, aby sa doposiaľ vyvinutý vzájomný vzťah medzi otcom a maloletými deťmi zachoval a naďalej rozvíjal. O vhodnosti prípadnej striedavej osobnej starostlivosti rozhodne súd v konaní vo veci samej, prihliadnuc na závery nariadeného znaleckého dokazovania. Napadnuté uznesenie okresného súdu nemôže byť ani pre matku maloletých detí prekvapivé; podstatou sporu medzi rodičmi pred nariadením neodkladného opatrenia bola forma starostlivosti o maloleté dieťa, resp. rozsah úpravy styku. Ak takýto spor medzi rodičmi nastal a k dohode, napriek iniciatíve otca nedošlo, vyžadoval sa zásah súdu, čo aj dočasnou úpravou pomerov formou neodkladného opatrenia. Matka v konaní, pred súdom prvej inštancie, pred kolíznym opatrovníkom a v konečnom dôsledku ani v podanom odvolaní neuviedla žiadne také skutočnosti, ktoré by stretávaniu sa otca s maloletými deťmi bránili, resp. boli by dôvodom pre užší rozsah styku, ako určil súd prvej inštancie.

9.5 Napokon nebol dôvod ani na vykonanie ďalšieho dokazovania pred vydaním napadnutého rozhodnutia, pokiaľ otec maloletých osvedčil uplatnený nárok a potreba dočasnej úpravy vyplývala aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka.

9.6 Je pravdou, že zo spisu nevyplýva, že by matka maloletých detí otcovi bránila v styku s maloletými deťmi. Zo spisu však vyplýva, že styk otca s maloletými deťmi umožňovala len podľa svojich predstáv, podľa toho, čo ona sama považuje pre maloleté deti za najvhodnejšie. Pokiaľ však matka, zrejme po dôkladnom uvážení súhlasí s tým, aby sa otec s maloletými deťmi stretával každý druhý týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod., nie je zrejme a ani osvedčené, z akého dôvodu je takýto rozsah styku ešte prijateľný a súdom určený rozsah styku má mať prvky neprijateľnosti. Žiadne možné (predpokladané) nepriaznivé následky takéhoto rozsahu styku matka v podanom odvolaní neuviedla. Matkou navrhovaný rozsah styku by mohol prichádzať vo forme neodkladného opatrenia do úvahy, ak by citové naviazanie otca s maloletými deťmi nebolo dostatočne rozvinuté, prípadne v dôsledku absencie dlhodobého stretávania sa pretrhnuté. A o takýto prípad nejde. S prihliadnutím na čas, ktorý uplynul od rozpadu partnerského vzťahu rodičov a stretnutia otca s maloletými deťmi, takéto narušenie vzťahu otec - maloleté deti, konštatovať nemožno.

9.7 Napokon odvolací súd uvádza, že ak matka tvrdila nesprávnosť rozhodnutia v tom, že maloletý T. má oslavovať 6. narodeniny v čase, kedy má byť s otcom a syn je z toho smutný, v čase rozhodovania odvolacieho súdu už maloletý narodeniny mal (spis bol na rozhodnutie predložený dňa 03.09.2020). Ani táto skutočnosť nespôsobuje nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; súd rozhodujúci neodkladným opatrením nemôže postihnúť všetky prípadné významné rodinné udalosti a na všetky pri rozhodovaní o úprave styku a jeho rozsahu prihliadať.

10. Odvolací súd tak v zhode so závermi súdu prvej inštancie konštatuje, že rozsah styku, upravený nariadeným neodkladným opatrením, postačuje pre zachovanie práva otca na styk s maloletým dieťaťom, pre udržanie a rozvíjanie citových väzieb a javí sa súladný s najlepším záujmom maloletých detí; matka maloletých detí okrem nesúhlasu neosvedčila, že by upravený rozsah styku mal, resp. mohol mať negatívny vplyv na zdravý vývoj maloletých detí, prípadne žeby bol v rozpore so záujmami detí. Na nariadenie neodkladného opatrenia v danom prípade tak boli nepochybne splnené zákonné požiadavky, bolo potrebné pomery medzi účastníkmi konania dočasne upraviť, aby bolo čo aj dočasne zabezpečené právo oboch rodičov na rovnocenný styk s maloletými deťmi. V konečnom dôsledku skutočnosť, že okresný súd neodkladné opatrenie nariadil, matka maloletého ani nenamietala keď alternatívne navrhovala iný rozsah úpravy styku. Spornou bol rozsah styku otca s maloletými deťmi; ideálne posúdenie tohto rozsahu tak, aby bol v súlade so všetkými zákonnými požiadavkami však presahuje rámec dokazovania v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. Posúdenie citovej naviazanosti maloletých detí na každého rodičov musí byť predmetom riadneho dokazovania; úprava styku prevedená okresným súdom vo forme neodkladného opatrenia postačuje; nie je osvedčené, že by sa vo vzťahu k starostlivosti o maloleté deti ich otec akýmkoľvek spôsobom diskvalifikoval. V konaní vo veci samej okresný súd vykoná riadne dokazovanie, aká úprava styku je v najlepšom záujme maloletých detí, prípadne či neprichádza do úvahy aj zverenie maloletých do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods.1 ods.2 C.s.p. odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu vrátane výroku o nároku na náhradu trov konania ako vecne správny potvrdil. Súd prvej inštancie správne určil, že neodkladné opatrenie bude trvať len určitý čas (do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej) a správne aplikoval aj ustanovenie § 52 C.m.p..

12. Neodkladné opatrenie patrí k zabezpečovacím inštitútom civilného procesu, ktoré predpokladajú ďalší procesný postup. V tomto prípade otec maloletého podal samostatný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (konanie vo veci samej je vedené pod sp.zn. 1P/92/2019). Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodoval o náhrade trov konania, spojených s podaným odvolaním; pri rozhodovaní o náhrade trov konania aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden s účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 55 C.m.p. tvrdené neboli a odvolací súd ich z obsahu spisu nezistil.

13. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).